

ZARZĄDZENIE NR 387/2024
BURMISTRZA MIASTA USTRON

z dnia 18 listopada 2024 r.

w sprawie skierowania pod obrady Rady Miasta Ustron projektu uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 r.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.)

**Burmistrz Miasta
zarządza**

§ 1.

Skierować pod obrady Rady Miasta Ustron projekt uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 r.

§ 2.

Wykonanie zarządzenia powierza Sekretarzowi Miasta Ustron.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ MIASTA

Paweł Sztefek

KtB-439

RADCA PRAWNY

mgr Anna Mertuska

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA USTROŃ**

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2025r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.)

Rada Miasta Ustroń uchwala:

§ 1.

Przyjąć Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 r. stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIB-439 RADCA PRAWNY

mgr Anna Mertuska

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2025

Miejska Komisja
Rozwiązywania
Problemów
Alkoholowych
w Ustróniu

Spis treści

WPROWADZENIE.....	2
ROZDZIAŁ I.....	5
1. Charakterystyka miasta.....	5
1.1. Dane demograficzne.....	5
2. Diagnoza problemów społecznych	5
2.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	9
2.2. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	9
2.3. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	10
2.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży	10
2.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży	11
2.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży	11
3. Dostępność napojów alkoholowych	12
ROZDZIAŁ II.....	13
1. Koordynacja oraz wykonanie realizacji Programu	13
ROZDZIAŁ III.....	14
1. Cel Strategiczny Programu	14
2. Cele operacyjne.....	15
3. Zadania szczegółowe realizujące cele operacyjne.....	16
ROZDZIAŁ IV.....	20
1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problem Alkoholowych w Ustroniu	20
2. Źródło finansowania Programu	21
3. Monitorowanie.....	21
ROZDZIAŁ V.....	22
1. Harmonogram realizacji Programu w roku 2025	22
Zadania	22

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych jak również społecznych na terenie Miasta Ustroń. Elementem niniejszego Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Działania w roku 2025 będą również skoncentrowane na wsparciu i pomocy psychologicznej dla mieszkańców Miasta Ustroń w związku z negatywnymi skutkami psychicznymi, w dalszym stopniu pandemii Covid-19 jak również sytuacji geopolitycznej w aspekcie konfliktów zbrojnych.

Niniejszy Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.). Program stanowi kontynuację wcześniej wypracowanych działań. Ww. ustawy nakładają na samorząd prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jako jeden integralny Program.

Program zakłada również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym w zakresie: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych”

Ważnym kierunkiem działań niniejszego dokumentu, będą również inicjatywy prosenioralne. Seniorzy w Mieście Ustroń stanowią około 31% mieszkańców, co sprawia, iż jest to widoczna grupa społeczna, poszukująca swojej realizacji między innymi w Radzie Seniorów przy Radzie

Miasta Ustroń, Kole Emerytów czy Uniwersytecie Trzeciego Wieku. W Ustroniu funkcjonuje również Miejski Dom Spokojnej Starości.

Seniorzy pomimo swojego życiowego doświadczenia nie są wolni od zagrożeń jakie niosą uzależnienia. Wycofanie z życia zawodowego, nierzadko samotny tryb życia może stanowić podstawę do ryzykownych zachowań związanych z nadużywaniem leków (grupa szczególnego ryzyka), alkoholu, jak również prowadzić do stanów depresyjnych.

Uświadamianie osobom starszym, ich rodzinom oraz osobom zawodowo zajmującym się opieką senioralną powyższego ryzyka, wspieranie działań o charakterze aktywizacji osób starszych w Mieście Ustroń, stanowić będzie ważny element realizacji niniejszego Programu.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ustroń.

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Program uwzględnia również Programy Wojewódzkie i Powiatowe, wspólnie razem wypracowując metody profilaktyczne.

Wiążące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673);
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz.1670),
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021r., poz. 642).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych na szczeblu miejskim. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zwanego dalej Programem, jak i źródła finansowania na realizację tych zadań. Niniejszy Program uwzględnia również cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Głównym źródłem finansowania programu są środki budżetu miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, które zgodnie z przepisami prawa mogą być wydawane tylko i wyłącznie na realizację powyższych celów. Środki pochodzące ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml przekazane zostaną w części na prowadzenie Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego w Ustroniu.

Wytyczenie kierunków działań niniejszego Programu dokonane zostało między innymi na podstawie wyników „Diagnozy Problemów Społecznych” przeprowadzonych w roku 2022 na terenie Miasta Ustroń jak i na podstawie kontynuacji dotychczas wypracowanych zadań przy współpracy ze środowiskami profilaktyki uzależnień, szkolnymi, służbami porządkowymi oraz organizacjami pozarządowymi - w tym Specjalistyczną Placówką Wsparcia Dziennego działającą na terenie miasta. Diagnozą Problemów Społecznych, przeprowadzoną w okresie od września do listopada 2022r. objęto 662 osoby z terenu Miasta Ustroń:

- 197 mieszkańców dorosłych
- 390 uczniów
- 46 sprzedawców napojów alkoholowych
- 29 turystów miasta

Problematyką przeprowadzonych w roku 2022 badań na terenie Miasta Ustroń były obszary: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc domowa, zdrowie psychiczne, seniorzy, bezpieczeństwo publiczne, uzależnienia behawioralne, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Zgodnie z panującymi standardami profilaktyki, kolejną Diagnozę w Mieście Ustroń planuje się przeprowadzić w roku 2026.

Nieodłącznym elementem Programu jest harmonogram jego realizacji określający konkretne działania podejmowane przez Miasto Ustroń w danym roku budżetowym.

ROZDZIAŁ I

1. Charakterystyka miasta

1.1. Dane demograficzne

(dane na dzień 31.12.2023r.)

Ustroń liczy 14 761 mieszkańców (zameldowania stałe na terenie miasta), z czego 53,36% (7877) stanowią kobiety, a 46,64% (6884) mężczyźni.

W 2023 roku urodziły się 84 dzieci, w tym 50% (42) dziewczynek i 50% (42) chłopców. Odnotowano natomiast 211 zgonów, w tym 97 kobiet oraz 114 mężczyzn.

54,26% mieszkańców Ustronia jest w wieku produkcyjnym, 18,01% w wieku przedprodukcyjnym, a 27,73% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. (dane za rok 2023)

2. Diagnoza problemów społecznych

Problemy alkoholowe są powszechnie postrzegane jako jedno z najważniejszych zagrożeń społecznych - obok problemu ubóstwa, bezrobocia, problemu narkomanii, zaniedbywania rodzin i przestępczości. Pomimo zmieniającej się tendencji w stosowaniu używek, szczególnie wśród młodych ludzi, to jednak alkohol w dalszym stopniu ma znaczący i widoczny wpływ na nasze społeczeństwo i standardy zachowań.

Do najważniejszych problemów alkoholowych można zaliczyć:

- 1) spożywanie alkoholu przez młodzież,
- 2) nadużywanie alkoholu przez dorosłych,
- 3) uzależnienie od alkoholu,

- 4) przemoc domową,
- 5) wykluczenie społeczne.

Średnia spożycia alkoholu w Polsce – według danych GUS na jednego mieszkańca przypadało w 2023 roku średnio 8,93 litra czystego alkoholu etylowego (w 2022 r. było to 9,37 litra czystego alkoholu etylowego). Dane Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom od lat pokazują, że szkodliwa konsumpcja alkoholu dotyczy 18,6 proc. Polaków – 11,3 proc. pije ryzykownie (od 6 do 12 litrów czystego etanolu rocznie), a 7,3 proc. nadużywa alkoholu (ponad 12 litrów etanolu rocznie). Jeżeli chodzi o strukturę spożycia napojów alkoholowych w Polsce to w 2023 r. wyroby spirytusowe stanowiły 38,1%, wino 8,1%, natomiast piwo 53,8% (odpowiednio w 2022 r. wskaźniki te przedstawiały się następująco: 37,4%, 8,1% i 54,6%).

Spożywanie alkoholu przez kobiety ciężarne często powoduje organiczne uszkodzenie dzieci w okresie prenatalnym, którego skutkiem jest upośledzenie umysłowe i opóźnienia rozwojowe o różnym stopniu ciężkości. Skutkują one w przyszłości problemami z funkcjonowaniem w życiu społecznym i zawodowym. Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (Fetal Alcohol Syndrom Disorder – FASD) jest to zespół nieprawidłowości, stwierdzany u dzieci niektórych matek spożywających alkohol w okresie ciąży.

Prowadzone w Polsce badania przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom pokazały, że zaburzenia neurorozwojowe wynikające z picia alkoholu przez matkę w czasie ciąży występują częściej niż np. choroby spektrum autystycznego lub zespół Downa.

Działania profilaktyczne w mieście Ustroń w roku 2025 będą również nakierowane na problematykę FASD, w postaci zaznaczenia w społeczności lokalnej, wśród pedagogów oraz nauczycieli groźnego w skutkach spożywania alkoholu przez kobiety w okresie prenatalnym, jak również prawidłowego zdiagnozowania zespołu FASD wśród dzieci.

Ryzykowne spożywanie alkoholu - to picie nadmiernych ilości alkoholu niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawiają się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe - to taki wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne, bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu - jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych.

Skala problemów alkoholowych jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa. Jak wynika z wielu badań, problemy te są umieszczone w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów. Miejski Program powinien więc stanowić jak najlepszą odpowiedź na występujące w naszej lokalnej społeczności problemy związane z piciem alkoholu. Oznacza to, że powinien opierać się na dokładnej analizie występujących problemów, potrzeb i możliwości ich zaspokojenia adekwatnych do sił i środków, jakimi dysponuje miasto na potrzeby profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Miasta Ustroń.

Szczególnie niebezpieczne jest zażywanie alkoholu przez młodzież. Alkohol powoduje bowiem u nich zakłócenia procesu rozwojowego, zaburzenia hormonalne, upośledzenia czynności poznawczych - koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, rozwoju kontroli emocjonalnej. Powoduje również podejmowanie zachowań ryzykownych dla zdrowia i życia. Dlatego działania profilaktyczne w dużej części kierowane są właśnie do tej grupy odbiorców, która jest przyszłością naszego miasta.

Działania profilaktyczne rozpoczynamy już od dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodziców, które jak pokazują doświadczenia z Miejskiego Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego, niejednokrotnie narażone są na cyberprzemoc oraz uzależnienia behawioralne takie jak np. fonoholizm, hazard czy pornografia.

Podobnie jak nadużywanie alkoholu także używanie środków psychoaktywnych, narkotyków prowadzi do uzależnienia psychicznego i fizycznego, osłabienia stanu zdrowia i śmierci (np. eksperymenty z „Dopalaczami”). Ponadto, podobnie jak w przypadku alkoholu, z używaniem narkotyków wiążą się różnego rodzaju ryzykowne zachowania będące zagrożeniem dla zdrowia i życia osoby biorącej jak i dla otoczenia. W przeciwieństwie

natomiast do alkoholu uzależnienie od substancji psychoaktywnych następuje szybciej i jest silniejsze, większe jest również ryzyko przedawkowania substancji.

Poza szkodami zdrowotnymi używanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych powoduje także zaburzenia życia rodzinnego zarówno w perspektywie psychologicznej jak i materialnej. Zachowania osób nadużywających alkohol i narkotyki powodują określone sposoby zachowania się u pozostałych członków rodziny. Osoby te swoje funkcjonowanie niejako uzależniają od zachowań alkoholika czy narkomana, stąd mówi się o nich, jako o osobach współuzależnionych. Żyją w sytuacji permanentnego stresu psychologicznego.

Podobnie w Mieście Ustroń w rodzinach nadużywających alkoholu często występuje zjawisko przemocy. Obecnie w roku 2024 założono 15 nowych spraw przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny w związku z przemocą w rodzinie. Skutki pandemii, sytuacji geopolitycznej miały wpływ na funkcjonowaniu ludzi z zaburzeniami psychicznymi oraz z osobami ze skłonnościami do uzależnień oraz przemocy.

W roku 2025 kierunki i działania profilaktyczne skierowane będą ze szczególnym uwzględnieniem skutków negatywnych wynikających z pandemii Covid-19 jak i sytuacji geopolitycznej. Dbałość o kondycję psychiczną mieszkańców miasta, umożliwienie i wykonanie miejsc odpoczynku, regeneracji zdrowia, zdrowia psychicznego, jak również profilaktyka ukierunkowana w stronę coraz częściej występującej depresji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi obecnie 5 spraw zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Powyższe konsekwencje nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych już same w sobie są naruszeniem prawa. Prócz ww. należy również dodać kolizje i wypadki lub samo prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, wymuszenia, rozboje, kradzieże.

W 2022 roku przeprowadzono na terenie Miasta Ustroń badania diagnostyczne problemów uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm, bezrobocie, niepełnosprawność, przemoc domowa, zdrowie psychiczne, seniorzy, bezpieczeństwo publiczne, uzależnienia behawioralne, ubóstwo i wykluczenie społeczne).

Poniżej przedstawiono skrótowe rezultaty badań dla poszczególnych problemów. Diagnoza problemów społecznych znajduje się w odrębnym dokumencie, który na najbliższe lata stanowić będzie założenia do miejskiego Programu.

2.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Można zauważyć, iż 13% sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 9% respondentów – raz w tygodniu, 10% – kilka razy w miesiącu, 14% – raz w miesiącu, natomiast 14% badanych spożywa alkohol codziennie. Abstynencję zadeklarowało 20% mieszkańców, z kolei średnio co piąty badany sięga po niego okazjonalnie, tj. kilka razy w roku (20%).

Analizując tę kwestię z podziałem na płeć możemy zauważyć, iż abstynencję zadeklarował większy odsetek mężczyzn (23%) niż kobiet (19%) – różnica wynosi 4 pp. Kobiety najczęściej piją alkohol w sposób okazjonalny – na odpowiedź „kilka razy w roku” wskazało 21% badanych, natomiast niepokojący jest fakt, że największy odsetek mężczyzn spożywa alkohol codziennie (26%). W kolejnym pytaniu mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy w trakcie trwania pandemii koronawirusa spożywali większe ilości alkoholu. Ponad połowa osób stwierdziła, że nie sięgała częściej po alkohol (86 osób, tj. 54%). 13% ankietowanych zauważyło, że podczas trwania pandemii COVID-19 spożywało większe ilości alkoholu (20 osób), natomiast 33% respondentom trudno było odpowiedzieć na to pytanie (52 osoby).

2.2. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Drugi z analizowanych w Diagnozie obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców miasta Ustroń. Spośród wszystkich badanych osób, papierosy pali 40%, przy czym 5% sięga po nie kilka razy w roku, 4% – raz w miesiącu, 2% – kilka razy w miesiącu, 5% – kilka razy w tygodniu, natomiast aż 24% sięga po papierosy codziennie.

Analizując tę kwestię z podziałem na płeć można zauważyć, że większy odsetek badanych uzależnionych od papierosów jest płci męskiej – do codziennego ich palenia przyznało się 34% mężczyzn oraz 20% kobiet, różnica wynosi zatem 14 pp. Ogółem po papierosy sięga połowa badanych mężczyzn (50%) oraz 35% kobiet. Kolejne pytanie zadane respondentom dotyczyło palenia elektronicznych papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że e-papierosy pali 14% dorosłych mieszkańców, w tym 5% – kilka razy w roku, po

1% – kilka razy w miesiącu i raz w tygodniu, 2% – kilka razy w tygodniu, a kolejne 5% – codziennie.

2.3. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania środków psychoaktywnych innych niż alkohol, przez dorosłych mieszkańców Miasta. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 8% mieszkańców, wśród których po 1% zażywało je jednokrotnie, kilka razy w roku, raz w tygodniu lub codziennie, a po 2% respondentów zadeklarowało, że do takich sytuacji dochodzi raz w miesiącu lub kilka razy w miesiącu.

Analizując tą kwestię z podziałem na płeć można zauważyć, iż natężenie problemu sięgania po środki psychoaktywne jest większe w przypadku mężczyzn – do zażywania substancji przyznało się 12% z nich, natomiast spośród kobiet, po środki psychoaktywne sięgnęło 4% z badanych. Różnica kształtuje się zatem na poziomie 8 pp. Zastosowana korelacja pozwala stwierdzić, że najwięcej osób kiedykolwiek sięgnęło po substancje psychoaktywne będąc w wieku 36-45 lat (10%). Do codziennego stosowania tego rodzaju środków przyznało się 6% badanych w wieku powyżej 65 lat oraz 1% osób w przedziale wiekowym 36-45 lat. Respondenci mający mniej niż 25 lat oraz 56-65 lat nie sięgnęli nigdy po tego rodzaju substancje.

2.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miał co szósty badany młody mieszkaniec (17%). W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol 10% spożywało go jednokrotnie, 5% – kilka razy w życiu, natomiast 1% – wiele razy. Ponadto, 1% badanych stanowią uczniowie, którzy sięgają po alkohol regularnie, czyli przynajmniej raz w tygodniu. Rozpatrując tą kwestię z podziałem na płeć można zauważyć, że inicjację alkoholową ma za sobą większy odsetek chłopców (19%), niż dziewcząt (15%). Do sięgania po alkohol regularnie przyznało się 2% chłopców, z kolei w przypadku dziewczynek – żadna z nich nie zadeklarowała regularnego spożywania napojów alkoholowych (0%). Analizując materiał badawczy z podziałem na wiek, można zauważyć niepokojącą zależność – im młodszy uczniowie, tym odsetek respondentów, którzy spożyli alkohol w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem rośnie.

W tym okresie po alkohol sięgnęło 33% badanych w wieku 10-11 lat, 12% w przedziale wiekowym 12-13 lat oraz 5% mających między 14 a 15 lat.

2.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 6% ankietowanych, w tym 4% badanych sięgnęło po nie jednokrotnie, a 2% – kilka razy. Kontakt z e-papierosami miało 4% uczniów wieku 10-11 lat, 7% badanych mających 12-13 lat oraz 18% badanych w wieku 14-15 lat. Wraz z wiekiem sukcesywnie wzrasta odsetek uczniów palących e-papierosy.

W ramach badań uzyskano również informacje na temat wieku, w którym badani uczniowie pierwszy raz zapalili e-papierosa. Zdecydowana większość sięgnęła po nie mając 10-13 lat (22 osoby, tj. 73%). 6 ankietowanych wskazało na przedział wiekowy 14-15 lat (20%), natomiast na mniej niż 10 lat – 2 osoby (7%).

2.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że po substancje psychoaktywne sięgnęło 3% uczniów, w tym 2% zażywało je jednokrotnie. Wysokie prawdopodobieństwo uzależnienia od tego rodzaju środków może dotyczyć 1% badanych uczniów, którzy wskazali na zażywanie substancji psychoaktywnych regularnie/codziennie.

Analizując tą kwestię z podziałem na płeć można dostrzec, iż środki psychoaktywne były zażywane przez niemal taką samą część chłopców (4%), jak i dziewczynek (3%) – różnica wynosi 1 pp. Niepokojący jest fakt, że równo po 1% dziewczynek i chłopców zadeklarowało, że sięga po substancje psychoaktywne regularnie/codziennie. Dzięki zastosowanej korelacji widzimy, że środki psychoaktywne były zażywane przez 2% uczniów w wieku 10-11 lat, a także po 3% ankietowanych mających 12-13 lat oraz 14-15 lat. Do regularnego/codziennego

sięgania po tego rodzaju środki przyznało się 2% badanych w wieku 12-13 lat oraz 1% uczniów mających 10-11 lat.

W kolejnym zadanyim pytaniu zwrócono się z prośbą o określenie, czy w okresie trwania pandemii COVID-19 respondenci sięgali po środki psychoaktywne częściej niż zwykle. Z odpowiedzi wynika, że 1 uczeń zażywał substancje psychoaktywne częściej (9%), z kolei 73% badanych zaprzeczyło, aby taka sytuacja miała miejsce (8 osób). Części ankietowanym trudno było odpowiedzieć na to pytanie (2 osoby, tj. 18%).

3. Dostępność napojów alkoholowych

W Mieście Ustroń w 2024 r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze względu na rodzaj wydanych zezwoleń wynosi (stan na 31.10.2024 r.):

- Poza miejscem sprzedaży:
  - do 4,5% wraz z piwem – 49,
  - powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 49,
  - powyżej 18% zawartości alkoholu – 40,
- W miejscu sprzedaży:
  - do 4,5% wraz z piwem – 100,
  - powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 82,
  - powyżej 18% zawartości alkoholu – 69.

W Mieście Ustroń obowiązuje uchwała Nr XXXVIII/484/2018 Rady Miasta Ustroń z dnia 21 czerwca 2018r. w sprawie zasad ustalenia na terenie Miasta Ustroń maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ II

1. Koordynacja oraz wykonanie realizacji Programu

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani realizowany jest przez Urząd Miasta Ustroń oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, który prowadzi bieżącą koordynację zadań wynikających z programu przy udziale:

- 1) Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu.
- 2) Stowarzyszeń, organizacji pożytku publicznego, fundacji, kościołów i związków wyznaniowych oraz innych podmiotów służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie jak i profilaktyce.
- 3) Specjalistycznej Placówce Wsparcia Dziennego.
- 4) Miejskiego Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.
- 5) Nauczycieli jednostek oświatowych znajdujących się na terenie Miasta Ustroń.
- 6) Indywidualnych podmiotów i osób, z którymi zawarto stosowne umowy.
- 7) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 8) Policji, Straży Miejskiej.
- 9) Miejskiego Domu Kultury „Prażakówka”.
- 10) Muzeum Ustrońskiego im. Jana Jarockiego.
- 11) Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Wantuły.
- 12) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie.
- 13) Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu i Poradni Leczenia Uzależnień w Skoczowie.
- 14) Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej.
- 15) Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w Bielsku – Białej.

ROZDZIAŁ III

1. Cel Strategiczny Programu

„Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w ograniczaniu zjawiska spożywania alkoholu, używania środków psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych, szczególnie przez dzieci i młodzież, jak i ograniczanie szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz uzależnień behawioralnych”

Dodatkowo do Celu Strategicznego, na który opiera się Program, działania profilaktyczne skierowane będą ze szczególnym uwzględnieniem skutków negatywnych powstałych po pandemii Covid-19 oraz aktualnej sytuacji geopolitycznej. Dbłość o kondycję psychiczną mieszkańców miasta, umożliwienie i wykonanie miejsc odpoczynku, regeneracji zdrowia, zdrowia psychicznego, jak również profilaktyka przeciwdziałania depresji oraz zachowań samobójczych. Dodatkowo prowadzone będą zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Można do nich zaliczyć uzależnienie od internetu, mediów społecznościowych, hazardu, zakupów, pracy i wielu innych.

Będzie on realizowany poprzez stosowanie:

- **Profilaktyki uniwersalnej**- adresowanej do wszystkich mieszkańców Ustronia (dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
- **Profilaktyki selektywnej**- adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

- **Profilaktyki wskazującej**- adresowanej do grup lub osób, które demonstrowają wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub innego uzależnienia; redukcja szkód.
- **Terapii**- obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych.
- **Rehabilitacji**- realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

2. Cele operacyjne

1. Zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Udzielać rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.
3. Prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz działalność szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomagać działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie –

współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

5. Zapewnić działanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu.
6. Ograniczać dostępność do alkoholu.

3. Zadania szczegółowe realizujące cele operacyjne

Cel 1. Zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- a) Zapewnienie funkcjonowania oraz rozwoju w Mieście Ustroń punktu konsultacyjno – informacyjnego pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
- b) Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków oraz osobom pijącym szkodliwie, jak i osobom eksperymentującym ze środkami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami behawioralnymi odpowiedniej oferty w zakresie pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej jak i leczenia zespołów abstynencyjnych.
- c) Umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków, a także osobom eksperymentującym z ww. środkami, uczestnictwa w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym celu z wybranymi placówkami odwykowymi poprzez udział w dofinansowaniu tych placówek.
- d) Wsparcie funkcjonowania grup samopomocowych dla osób wychodzących z nałogu.
- e) Podnoszenie kwalifikacji wybranych grup realizatorów programów profilaktycznych, pracowników oraz tworzenie własnej kadry w zakresie socjoterapii, terapii uzależnień, z którymi zawarte będą stosowne umowy na świadczenie usług oraz ich czas trwania dla Miasta Ustroń.

- f) Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, jak i osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- g) Prowadzenie regularnych dni terapeutycznych dla uzależnionych oraz członków ich rodzin.
- h) Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla lokalnej społeczności, nauczycieli, pedagogów o tematyce zespołu FASD.

Cel 2. Udzielać rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

- a) Zapewnienie osobom współuzależnionym i osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwości udziału w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym zakresie z wybraną placówką odwykową lub innym podmiotem prowadzącym ww. programy.
- b) Współpraca i edukacja służb z terenu Miasta Ustroń w zakresie interdyscyplinarnym
- c) Zapewnienie funkcjonowania poprzez wspieranie prowadzenia przez różne podmioty punktów oraz ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy, udzielających wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, socjalnej, zapewniających schronienie.
- d) Prowadzenie socjoterapeutycznego ośrodka dla dzieci i młodzieży w formie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego.
- e) Oddziaływanie socjoterapeutyczne i kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i osób dorosłych z ww. rodzin poprzez wsparcie funkcjonowania placówki organizującej pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze.
- f) Zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- g) Zorganizowanie turnusu rehabilitacyjno - profilaktycznego dla dzieci.
- h) Prowadzenie w Ustrońskich szkołach socjoterapii.

Cel 3. Prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz działalność szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania

dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- a) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- b) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym z zakresu uzależnień jak i przemocy skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców z terenu Miasta Ustroń.
- c) Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, rekreacyjnych, warsztatowych, zawierających elementy arteterapii oraz zajęć i ćwiczeń socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej, szczególnie w dni wolne od nauki.
- d) Tworzenie oraz rozwój bazy dla realizacji zajęć terapeutyczno – sportowych oraz miejsc aktywnego spędzania wolnego czasu na terenie Miasta Ustroń.
- e) Propagowanie zdrowego stylu życia, wykorzystanie autorytetów jako uzupełnienie działań profilaktycznych.
- f) Rozpowszechnianie publikacji, materiałów edukacyjnych i informacyjnych o treściach profilaktycznych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów.
- g) Uczestnictwo w kampaniach i programach ogólnopolskich i lokalnych.
- h) Organizacja na terenie Miasta Ustroń konferencji, spotkań i szkoleń dla realizatorów Programu profilaktycznego.

Cel 4. Wspomagać działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie – współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień oraz zdrowia psychicznego.

- a) Finansowanie oraz dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków stowarzyszeń, organizacji, fundacji oraz realizatorów programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, uzależnień behawioralnych przemocy w rodzinie i socjoterapii.
- b) Prowadzenie zadań celowych, służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób wychodzących z uzależnienia jak i ich rodzin.

- c) Dofinansowanie obozów oraz półkolonii dla dzieci i młodzieży wprowadzających elementy profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkotykowym jak i przemocy w rodzinie.
- d) Wspieranie działalności podmiotów realizujących programy profilaktyczne skierowane dla mieszkańców Miasta Ustroń.
- e) Przeprowadzenie Miejskiej Kolonii Profilaktycznej dla dzieci i młodzieży.
- f) Zapewnienie mieszkańcom pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej w ramach promocji zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałaniu depresji i zachowań samobójczych.
- g) Finansowanie oraz dofinansowanie obozów sportowych, wyjazdów sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Miasta Ustroń.

Cel 5. Zapewnić działanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu.

- a) Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu, Zespołu Interwencyjnego, wynagrodzeń dla członków Komisji.
- b) Pokrycie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów umożliwiających i wynikających z pracy Komisji.
- c) Udział członków Komisji w konferencjach, sympozjach, seminariach oraz szkoleniach, podnoszących ich kwalifikację.

Cel 6. Ograniczać dostępność do alkoholu.

- a) Kampania informacyjna dla przedsiębiorców, sprzedawców napojów alkoholowych z terenu Miasta Ustroń.
- b) Przestrzeganie uchwały Nr XXXVIII/484/2018 Rady Miasta Ustroń z dnia 21 czerwca 2018r. w sprawie zasad ustalenia na terenie Miasta Ustroń maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problem Alkoholowych w Ustroniu

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu jest powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Ustroń. Siedzibą Komisji jest ratusz miejski przy ul. Rynek 1 w Ustroniu.

Wszyscy członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w zespołach problemowych. Komisja inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Miasta, w szczególności:

- a) opiniuje wydawane zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- b) opiniuje projekt uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- c) podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- d) kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Ustroń.

Szczegółowy zakres działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera jej regulamin.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu:

- a) Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroni otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne w wysokości:
  - Przewodniczący Komisji – 350 zł netto
  - Członkowie Komisji – 300 zł netto
- b) Sekretarz Komisji otrzymuje dodatkowo wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne w wysokości 600 zł netto.
- c) Członkowie podkomisji (Zespołu Interwencyjnego) za posiedzenie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 200 zł netto.

Wynagrodzenie dla członków Komisji wypłacane jest do 10. dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za miesiąc grudzień do 31 grudnia na podstawie listy obecności sporządzonej przez Sekretarza Komisji.

2. Źródło finansowania Programu

Miejski Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta Ustroń na rok 2025, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – 1.050.000,00 zł oraz napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki) - 261.000,00 zł.

Planowane na rok 2025r. łączne nakłady finansowe wynoszą 1.311.000,00 zł.

3. Monitorowanie

Monitoring poszczególnych zadań wynikających z realizacji Programu będzie przeprowadzony na podstawie sprawozdań od instytucji, osób odpowiedzialnych za ich realizację oraz poprzez bieżącą współpracę i realizację działań z realizatorami Programu.

ROZDZIAŁ V

1. Harmonogram realizacji Programu w roku 2025

Lp.	Kierunki działania	Zadania	Realizator
I.	Przestrzeganie funkcjonowania gminnych aktów prawnych związanych z realizacją przepisów ustawy „o wychowaniu w trzeźwości” i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	Przyjęcie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025r.	MKRPA, Rada Miasta
II.	Diagnoza stanu problemów alkoholowych, narkotykowych, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie w Ustroniu.	Przygotowanie raportu za rok 2024 dotyczącego skali zjawisk i problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków i z przemocą w rodzinie.	Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, MKRPA
III.	Zwiększenie dostępności oferty terapeutycznej dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków.	1. Zapewnienie funkcjonowania w Mieście Ustroniu punktu konsultacyjno – informacyjnego pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.	MKRPA
		2. Prowadzenie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym.	Miasto Bielsko-Biała.
		3. Prowadzenie Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych.	Organizacja pozarządowa.
		4. Prowadzenie klubu abstynenta, grupy samopomocowej dla osób wychodzących z nałogu oraz współuzależnionych.	Organizacja pozarządowa.
		5. Dofinansowanie Oddziału Terapii Uzależnień od Alkohol i Poradni Lecznictwa Uzależnień w Skoczowie.	Centrum Psychiatrii w Katowicach, MKRPA
		6. Podnoszenie kwalifikacji wybranych grup realizatorów programów profilaktycznych oraz tworzenie własnej kadry w zakresie socjoterapii, terapii uzależnień.	MKRPA
		7. Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, jak i osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	MKRPA MOPS
		8. Prowadzenie regularnych dni terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	Organizacja pozarządowa

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2025

IV.	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.	1. Współpraca oraz edukacja służb w zakresie interdyscyplinarnym, współtworzenie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu. 2. Prowadzenie socjoterapeutycznego ośrodka dla dzieci i młodzieży w formie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego. 3. Prowadzenie Ośrodka Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie 4. Prowadzenie placówki dla dzieci i młodzieży organizującej pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze 5. Zorganizowanie turnusu rehabilitacyjno – profilaktycznego	MKRPA Miejski Zespół Interdyscyplinarny Organizacja pozarządowa Powiat Cieszyński, Organizacja pozarządowa Organizacja Pozarządowa Organizacja Pozarządowa
V.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.	1. Prowadzenie na terenie szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży 2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć oraz zapewnienie materiałów potrzebnych do zajęć sportowych, teatralnych, zawierających elementy arteterapii oraz zajęć i ćwiczeń socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności w dni wolne od nauki 3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym z zakresu uzależnień jak i przemocy skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców z terenu Miasta Ustroń 4. Tworzenie oraz rozwój bazy dla realizacji zajęć terapeutyczno – sportowych na terenie Miasta Ustroń 5. Rozpowszechnianie publikacji, materiałów edukacyjnych i informacyjnych o treściach profilaktycznych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów 6. Propagowanie zdrowego stylu życia, wykorzystanie autorytetów jako uzupełnienie działań profilaktycznych	MKRPA MKRPA, Indywidualni realizatorzy Programu, Miejski Dom Kultury, Muzeum ustrońskie, Biblioteka Miejska MKRPA Realizatorzy Programu MKRPA MKRPA, Realizatorzy Programu
VI.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania	1. Finansowanie oraz dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków stowarzyszeń, organizacji oraz realizatorów programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, przemocy w rodzinie oraz socjoterapii	MKRPA

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2025**

	narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz promocji zdrowia psychicznego.	2. Prowadzenie zadań celowych służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób wychodzących z uzależnienia oraz ich rodzin 3. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych sportowych opartych o profilaktykę uzależnień, realizowanych w placówkach oświatowych Miasta Ustroń oraz innych obiektach sportowych 4. Prowadzenie aktywności lokalnej mieszkańców, dzieci i młodzieży, wykorzystując rozwój duchowości oraz kultury i tradycji. 5. Prowadzenie działań rekreacyjno – sportowych opartych na przeciwdziałaniu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży 6. Przeprowadzenie Miejskiej Kolonii profilaktycznej dla dzieci i młodzieży 7. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla lokalnej społeczności, nauczycieli, pedagogów w zakresie zespołu FASD 8. Zapewnienie mieszkańcom pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej w ramach promocji zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałaniu depresji i zachowań samobójczych. 9. Finansowanie oraz dofinansowanie obozów sportowych, wyjazdów sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Miasta Ustroń	Organizacja pozarządowa Organizacja pozarządowa Organizacja pozarządowa Organizacja pozarządowa MKRPA Organizacja pozarządowa Organizacja pozarządowa Organizacja pozarządowa MKRPA
VII.	Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu	1. Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu, Zespołu Interwencyjnego, wynagrodzeń dla członków Komisji. 2. Pokrycie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów umożliwiających i wynikających z pracy Komisji. 3. Udział członków Komisji w konferencjach, sympozjach, seminariach oraz szkoleniach.	Burmistrz Miasta Ustroń MKRPA MKRPA
VIII.	Ograniczenie dostępności do alkoholu	1. Organizacja szkoleń dla przedsiębiorców, sprzedawców napojów alkoholowych. 2. Przestrzeganie uchwały Rady Miasta Ustroń w sprawie usytuowania na terenie Miasta Ustroń miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	MKRPA Straż Miejska, Policja, MKRPA